

مقایسهٔ حالات عاطفی آرمانی و واقعی در افراد وابسته به مواد افیونی و غیرمعتادان و رابطه آنها با ویژگی‌های شخصیت

Comparison of the Ideal and Actual Affective States of Opiate-Dependent Addicts and Non-Addicts and Their Relationship to Personality Characteristics

S. Said Pournaghash Tehrani, Ph.D.*

University of Tehran

Enayatollah Zamanpour, M.A.

University of Allameh Tabataba'i

Maryam Nasri Tajabadi, M.A.

University of Tehran

Hanieh Rahim Jamarouni, M.A.

University of Alzahra

دکتر سید سعید پورنقاش تهرانی

دانشگاه تهران

عنایت‌اله زمان‌پور

دانشگاه علامه طباطبائی

مریم نصری تاج‌آبادی

دانشگاه تهران

هانیه رحیم‌جمارونی

دانشگاه الزهرا

چکیده: پژوهش حاضر با هدف بررسی حالات عاطفی واقعی و آرمانی در دو گروه وابسته به مواد افیونی و غیرمعتاد و نیز رابطه آنها با ویژگی‌های شخصیتی در دو گروه مذکور انجام شد. پژوهش از نوع پس‌رویدادی است و جامعه آماری آن متشکل است از کلیه افراد وابسته به مواد افیونی که در سال ۱۳۹۱ به مراکز خودمعرف ترک و بازتوانی اعتیاد شهر تهران مراجعه کرده بودند. نمونه پژوهش از ۳۰ نفر از این معتادان به مواد افیونی تشکیل می‌شود. گروه غیرمعتادان نیز ۳۰ نفر هستند که پس از آنکه با گروه معتاد به‌لحاظ سن، همتاسازی گردیدند، به شیوه نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. هر دو گروه به شاخص ارزیابی عاطفه (AVI) و پرسشنامه سرشت و منش (TCI) پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و MANOVA مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. بین این دو گروه در تمامی خرده‌مقیاس‌های AVI آرمانی، به جز خرده‌مقیاس HA، و نیز خرده‌مقیاس‌های P، LA، و N در پرسشنامه AVI واقعی، و همچنین در خرده‌مقیاس‌های NS، RD، و SD از پرسشنامه شخصیت TCI تفاوت معناداری در سطح اطمینان ۰/۰۵ وجود دارد. همچنین، در غیرمعتادان، بین تمامی خرده‌مقیاس‌های مشابه AVI واقعی و آرمانی همبستگی معناداری وجود دارد. به جز بین دو خرده‌مقیاس LAN و HAN. بین هیچ‌کدام از خرده‌مقیاس‌های مشابه در گروه معتادان همبستگی معناداری دیده نمی‌شود. به این ترتیب، بین افراد وابسته به مواد افیونی و افراد غیرمعتاد از نظر حالات عاطفی واقعی، آرمانی، و برخی ویژگی‌های شخصیتی تفاوت وجود دارد.

Abstract: The purpose of this study was to assess the ideal and actual affective states of opiate-dependent addicts and non-addict group and their relationship to personality characteristics. The retrospective research method was used in the present study. The statistical population consisted of all opiate-dependent individuals who themselves had referred to rehabilitation centers in Tehran in 2012. A sample of 30 opiate-dependents was chosen. Also, 30 non-addicts were selected by convenience sampling who were matched on age. The two groups filled out Affect Valuation Index (AVI) and Temperament and Character Inventory (TCI). Analyzing the data showed that there was a significant difference between the two groups in all subscales of the AVI (ideal) except for the subscale of HA. Also, significant differences were observed between the two groups in the subscales of P, LA, and N of actual AVI. Furthermore, there were significant differences in the NS, RD, and SD subscales of TCI. Regarding the differences between the addict and non-addict groups, significant differences existed in all subscales of actual AVI and ideal AVI except for the LAN and HAN subscales. In short, in terms of ideal and actual affective states and personality characteristics, there were differences between opiate-dependent individuals and non-addict groups.

کلیدواژه‌ها: حالت عاطفی آرمانی؛ حالت عاطفی واقعی؛ شاخص ارزیابی عاطفه؛ پرسشنامه سرشت و منش

Keywords: ideal affective state; actual affective state; Affect Valuation Index; Temperament and Character Inventory

صفحات ۴۷-۶۹